

TAXONFOUNDATION

Jaarverslag 2021

Stichting Taxon Foundation

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	2-3
2. Bestuursleden	4
3. Vergaderingen	4
4. Projecten	5-10
5. Financiën	13
6. Vooruitblik op 2022	15

Stichting *Taxon Foundation*

Rembrandtstraat 20, 2311VW Leiden

taxonfoundation@gmail.com / info@taxonfoundation.com

KvK-nummer: 77691164

Rekeningnummer: NL86TRIO0788935283

<https://www.taxonfoundation.com>

1 Voorwoord

Stichting Taxon Foundation is in 2020 opgericht als non-profit zusterorganisatie van Taxon Expeditions. De missie van de stichting is om het grote publiek te betrekken bij ecologisch en taxonomisch onderzoek om zo meer draagvlak te creëren voor natuureducatie, natuurbescherming en bewustmaking. De stichting draagt hieraan bij door leken, amateurs en scholieren onder begeleiding van experts hoogwaardig biodiversiteitsonderzoek te laten verrichten in binnen- en buitenland. Daarbij richt zij zich in het bijzonder op diverse groepen uit de zogeheten cryptobiota, waaronder insecten, spinachtigen, mollusken. Deze groepen zijn doorgaans ondergewaardeerd en ondervetegenwoordigd in de media, terwijl zij het leeuwendeel vormen van de biodiversiteit. In onze projecten wordt nauw samengewerkt met wetenschappers, academische instellingen, ngo's, overheidsinstanties, beheerders van beschermde gebieden, bedrijven en liefdadigheidsstichtingen. Helaas kampte de stichting ook in haar tweede jaar met beperkende maatregelen vanwege COVID-19. Desondanks hebben we in het tweede jaar meerdere projecten (deels) uitgevoerd, te weten (1) Bio-Blitz: Perenboomgaard Schalwijk, (2) Kevers van Voorne, (3) Zandweg Epse; (4) Expeditie Achtertuin.

Doelstelling

De missie van de Stichting is het informeren van de samenleving op onder meer het gebied van biodiversiteit en taxonomie en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn. We leggen hierbij vooral de nadruk op wetenschappelijk hoogkwalitatief onderzoek aan de voor de leek minder toegankelijke groepen organismen, zogenoemde cryptobiota. De Stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door het organiseren van excursies, cursussen en expedities, het doen van wetenschappelijk onderzoek aan biodiversiteit, en het publiceren van wetenschappelijke artikelen en boeken.

Onze ambitie

Onze ambitie is om de reikwijdte en intensiteit van het realiseren van deze doelstellingen te doen toenemen, in eerste instantie met lokale en landelijke projecten in Nederland, later hopelijk ook in het buitenland, in samenwerking met NGO's, scholen en academische instanties. We startten in het oprichtingsjaar 2020 en in 2021 met een aantal projecten in Nederland waarin we samen met buurtbewoners, scholen, burgerwetenschappers en andere geïnteresseerden biodiversiteitsinventarisaties uitvoerden, vooral in stedelijke omgeving: oude groengebieden zoals de boomgaard in Schalkwijk, privé-tuinen ("Expeditie Achtertuin") en vergeten stukjes stadsnatuur zoals het Spoorweghavenpad in Leiden.

Hoewel de aard, diepgang en omvang van deze projecten sterk verschillen, zijn al onze projecten gekenmerkt door:

1. Nauwe *hands-on* samenwerking tussen internationale biodiversiteits-experts en "gewone" deelnemers
2. "Extreme citizen science": we nemen de deelnemers mee in een zo groot mogelijk deel van het gehele wetenschappelijke traject: van concept tot en met wetenschappelijke publicatie
3. Het inrichten en gebruiken van een mobiel kwalitatief-hoog veldlaboratorium met goede microscopen, literatuur en DNA-faciliteiten, om de deelnemers kennis te laten maken met een zo realistisch mogelijk beeld van de natuurwetenschappelijke praktijk.
4. Een intensieve media-campagne
5. Nazorg door ook na afloop van een project contact te houden met de deelnemers en hen te betrekken in de bekendmaking van wetenschappelijk belangrijke ontdekkingen

Op deze manier hopen we ook borging te genereren: deelnemers bouwen dankzij ons een netwerk op van gelijkgestemde natuurliefhebbers (zowel professionals als amateurs), en worden soms gestimuleerd om zelf amateurwetenschapper te worden, een biologiestudie te starten, een eigen natuurhistorische collectie op te bouwen of een eigen langlopend onderzoeksproject te starten.

ANBI status

Sinds 2021 heeft Stichting Taxon Foundation de ANBI status.

Opslag

Vanaf 17 oktober 2021 huurt de Stichting een portacabin voor opslag en archiefwerk.

2 Bestuursleden

Stichting Taxon Foundation kent op dit moment drie bestuursleden:

Prof. dr. Menno Schilthuizen

Titel: voorzitter

Aglaia Bouma

Titel: penningmeester

Norbert Peeters

Titel: secretaris

3 Vergaderingen

Zondag 22 februari 2021

Zondag 4 april 2021

Donderdag 19 augustus 2021

4 Projecten

Project

Bio-Blitz: Perenboomgaard Schalwijk

Data

25 januari t/m 6 februari 2021

Samenvatting

Stichting Taxon Foundation werd in december 2020 benaderd door omwonenden en andere belanghebbenden aangaande de oude perenboomgaard in het hart van het dorp Schalwijk bij Houten. De eigenaar van de grond heeft toestemming gegeven aan Dura Vermeer om hier woningen te gaan bouwen ([link](#)) en de Gemeente Houten heeft hier geen bezwaren tegen omdat woningbouw binnen het bestemmingsplan past. De omwonenden doen echter al enkele jaren pogingen om de 'groene long' van het dorp te behouden ([link](#)). Hoewel er wel kennis is verzameld over de vogels die van de boomgaard gebruik maken en van de cultuurhistorische waarde van enkele van de oudere perenbomen, is er nog geen uitgebreide biodiversiteitsinventarisatie

uitgevoerd. Ondanks het winterseizoen is, met het oog op de sluitingsdatum voor het indienen van zienswijzen (11 februari 2021) besloten om middels een 'bioblitz' een eerste inventarisatie uit te voeren van diverse groepen cryptobiota. Het project leverde, ondanks de korte tijdsduur en het winterseizoen, een opmerkelijke lijst soorten op, waaronder ook enkele zeer zeldzame. De omwonenden hanteren het verslag momenteel om hun zaak verder bij de Raad van State te bevechten.

Expeditie Achtertuin

Project

Expeditie Achtertuin

Data

April 2021 – September 2022

- Leiden 24 t/m 30 april 2021
- Spijkenisse 7 t/m 11 mei 2021
- Wageningen 8 t/m 11 oktober 2021

Financiering

Expeditie Achtertuin is mogelijk gemaakt door het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Gemeente Nissewaard.

Samenvatting

In 2021 voerde de Stichting het eerste gedeelte van een voornamelijk door het Prins Bernhard Fonds gefinancierd project uit, genaamd: Expeditie Achtertuin. In dit project hebben we mensen geholpen de verborgen natuur in hun tuinen en op hun balkons wetenschappelijk te onderzoeken. Daar leven honderden, zelfs duizenden, dier- en plantensoorten. Meestal worden die over het hoofd gezien als we denken aan “stadsnatuur”, maar ze zijn net zo belangrijk zijn als dat egetje in

het park of die ijsvogel in de gracht. Sterker nog: al die mininatuurgebiedjes rond onze huizen samen hebben waarschijnlijk een grotere biodiversiteit dan het openbaar groen in de stad.

Bijgestaan door experts en een mobiel laboratorium brengen bewoners in een wijk in kaart welke soorten in hun eigen tuinen of balkons voorkomen. Daarbij krijgen ze aanbevelingen om de natuurwaarde verder te verbeteren. Met raamposters, een eigen natuurhistorische collectie en/of een eigen projectpagina op waarneming.nl worden de resultaten openbaar gemaakt.

Een greep uit de media-aandacht

- Leidsch Dagblad: 'Als je weet wat er leeft in je tuin, word je er zuiniger op'
Datum: 25 oktober 2021
- Noordhollands Dagblad: 'Expeditie Achtertuin': Alkmaarse buurt krijgt kans om verborgen natuur te ontdekken. Er komt zelfs een mobiel laboratorium in de straat'
Datum: 15 september 2021
- Groot Nissewaard: 'Expeditie Achtertuin in Spijkenisse'
Datum: 7 mei 2021
- Publiekseducatie: Live prepareren en determineren van vondsten in zaal LiveScience van Naturalis

Project

Kevers in Voorne's Duin

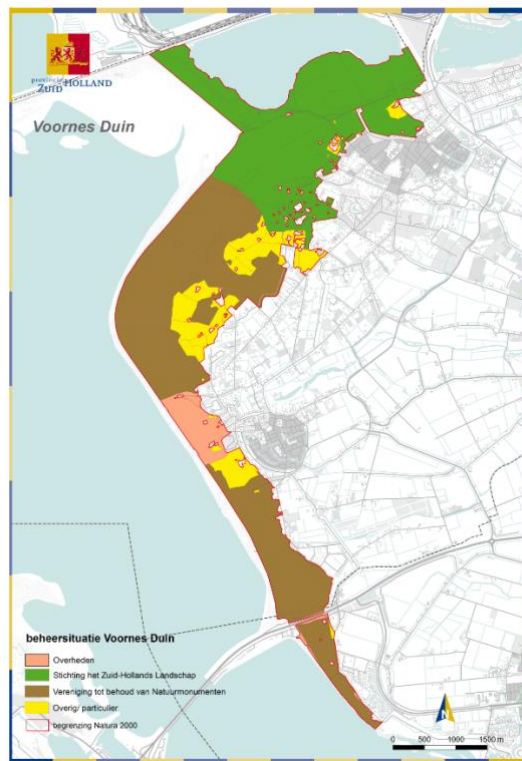
Data

1 juni 2020 t/m 30 mei 2024

Samenvatting

In samenwerking met KNNV afd. Voorne en het IVN Voorne-Putten Rozenburg verricht Taxon Foundation een herinventarisatie naar de keverfauna van Voorne's Duin. In de jaren 1979-1983 werd door een groep gymnasiumleerlingen van de klas van biologieleeraar Daan Vestergaard de kevers van Voorne's Duin geïnventariseerd. De notitieboekjes van toen zijn nog aanwezig en de toen verzamelde exemplaren zijn te raadplegen in de collectie van Naturalis Biodiversity Center. Inmiddels zijn er vele milieuveranderingen geweest in het gebied: uitbreiding van de haven en de Maasvlakte, toegenomen stikstofdepositie, klimaatverandering en binnenkomst van exotische flora en fauna. Door de herinventarisatie uit te voeren op precies dezelfde wijze (dezelfde excursiedata, verzameltechnieken, en bezochte deelgebieden) als in de jaren 1981 en 1982 wil de stichting een indicatie krijgen van de invloed van deze milieuveranderingen op de totale keverfauna (een groep met een zeer groot en ecologisch divers aantal soorten; er werden toen ca. 800 soorten

vastgesteld). Inmiddels bevindt dit project zich in het derde jaar en is ongeveer 60% van de excursiedata herhaald. Ook zijn de twee workshops met plaatselijke insectenliefhebbers afgerond en dat heeft opgeleverd dat er zich bij de plaatselijke KNNV-afdeling een 'kevergroepje' heeft geformeerd dat momenteel bezig is met het inventariseren van de keverfauna van het gebied De Heveringen.

Media-aandacht

Vroege Vogels: 'Kevers van Schilthuizen'

Datum: 10 mei 2020

[Link](#)

IVN: 'De kevers van Voorne 40 jaar later: deelname aan de herinventarisatie'

[Link](#)

Rijnmond: 'Bioloog Menno Schilthuizen onderzocht als tiener de kevers van Voorne en herhaalt dat veertig jaar later'

Datum: 08 augustus 2020

[Link](#)

Project

Bio-Blitz: Langs de Zandweg in Epse

Data

17-25 juli

Partners

Stichting BNLW buitengebied Epse.

Samenvatting

Stichting Taxon Foundation werd in december 2020 benaderd door enkele omwonenden die zich zorgen maken om een mogelijk door de Provincie Gelderland en de Gemeente Lochem te nemen besluit om de Oude Larenseweg, een karakteristieke zandweg en historische Hessenweg in de westelijke Achterhoek, te voorzien van een betonnen fietspad van 2,5 meter breed met bovendien op een aantal plaatsen straatverlichting. De omwonenden zijn van mening dat bij het nemen van een dergelijk besluit onvoldoende rekening zou worden gehouden met zowel de cultuurhistorische waarde van de zandweg als met de waardevolle biodiversiteit in de omgeving ervan. Hun zorgen hebben zij uitgebreid beargumenteerd beschreven en toegelicht in een groot aantal brieven aan het provinciebestuur van Gelderland en aan het gemeentebestuur van Lochem. Inmiddels hebben zij de Stichting Behoud natuur, landschap en woon- en leefklimaat in het buitengebied van Epse (Stichting BNLW buitengebied Epse) opgericht. Doel van deze stichting is het voorkomen en tegengaan van ontwikkelingen in de openbare ruimte die een negatieve invloed hebben of kunnen hebben op de natuur en/of het landschap in het buitengebied van Epse.

Dankzij een door de Stichting BNLW buitengebied Epse georganiseerde doneeractie lukte het om in juli 2021 gedurende twee weekeinden een eerste inventarisatie uit te laten voeren van diverse groepen cryptobiota. Hoewel er in het verleden wel kennis is verzameld over vogels, zoogdieren en

vlinders die langs de weg te vinden zijn (o.a. een uit 2012 daterend dagvlinderonderzoek, waaruit een hoge dichtheid van de zeldzame kleine ijsvogelvlinder bleek), was er nog nooit een uitgebreide biodiversiteitsinventarisatie uitgevoerd, die de zorgen van de omwonenden met gegevens zou kunnen ondersteunen.

Het eindverslag is samen met de initiatiefnemers op het gemeentekantoor aangeboden aan de Gemeente Lochem. Inmiddels begrijpen we van onze contactpersonen dat het verhard van de zandweg dankzij onze actie inderdaad is afgesteld.

Media-aandacht

- Lokaal Gelderland: 'Hoge biodiversiteit langs bedreigde zandweg Epse'
Datum: 26 september 2021.
- Trouw: 'In het zand zitten veel meer soorten dan onder het asfalt'
Datum: 29 september 2021.

5 Financiën

* bedragen in euro's

5a. Toegeschreven fondsen

In 2021 zijn de volgende financieringsaanvragen gedaan:

- Gathering for Open Science Hardware, Regional grants, Project "Biodiversi-Tech", \$9910, afgewezen
- Percy Sladen Memorial Fund, Project "Cave Biodiversity Georgia", £1500, toegewezen
- Van Tienhoven Stichting, Project "Cave Biodiversity Georgia", €7500, afgewezen
- NL-BIF, Project " Digitization of invertebrate data from community science inventories of urban greenspaces in Amsterdam", €29700, afgewezen
- Suzanne Hovinga Stichting, "Herbemonstering Lichtenbeek", €500, toegewezen

5b. Donateurs

datum	omschrijving	bedrag	projectcode
12-2-2021	Bijdrage omwonenden perenboomgaard Schalkwijk	2.000,00	P2005
5-5-2021	Tenellaplas tentoonstelling 20210501	1.000,00	
12-5-2021	Nissewaard 20210512	3.985,00	
25-5-2021	Donatie via Mollie Payments	60,00	
15-7-2021	SHP 21052	500,00	P2002
15-9-2021	21053 Bioblitz Epse	3.750,00	P2006
15-9-2021	21054 Keverworkshop volkstuintencomplex Leiden	150,00	
17-12-2021	donaties via Mollie Payments T12061527,2112,01	199,65	

5c. Resultaat Taxon Foundation 2021 per einde periode 12

		debet	credit
8010 Subsidies en andere bijdragen			11.644,65
	0 Subsidies en donaties		11.644,65
4200 Reclamekosten		586,85	
4210 Reis- en verblijfkosten		4.233,41	
4225 Representatiekosten		103,05	
	42 Algemene kosten	4.923,31	
4310 Huisvestingskosten		421,00	
	43 Huisvestingskosten	421,00	
4500 Telefoon/porti		37,60	
	45 Kantoorkosten	37,60	
4815 Betalingsverschillen		0,02	
4835 Bankkosten		181,25	
4895 Overige kosten		2.831,16	
	48 Overige kosten	3.012,43	
7000 Inkopen algemeen		8.086,99	
	70 Ingekochte goederen	8.086,99	
4900 Donaties uitgaand		10,00	
	90 Bijz. baten en lasten	10,00	
	Verlies boekjaar		4.846,68
		16.491,33	16.491,33

5d. Balans Taxon Foundation

		debet	credit
850 Resultaat boekjaar			31.649,96
	8 Eigen vermogen		31.649,96
1000 Debiteuren		12.500,00	
	10 Debiteuren	12.500,00	
1200 Bank		14.726,66	
1275 Kas			70,25
	12 Liquide middelen	14.656,41	
1300 Crediteuren			353,13
	13 Crediteuren		353,13
	Verlies boekjaar	4.846,68	
		32.073,34	32.073,34

5e. Toelichting

De tijdens 2021 voor de diverse projecten gemaakte kosten overschreden de binnengekomen bedragen aan subsidies en overige donaties, met als gevolg een negatief resultaat. Met name de projecten Herbemonstering Kevers Voorne en Expeditie Achtertuin vertonen momenteel tekorten, die goeddeels veroorzaakt worden doordat toegezegde bedragen pas na afronding van de projecten zullen worden overgemaakt. De liquide middelen zijn voorlopig voldoende om aan verplichtingen te voldoen en nieuwe projecten op te starten, maar voor dergelijke projecten dient wel voldoende financiering gevonden te worden.

6 Vooruitblik op 2022

Project

Expeditie Achtertuin

Data

Alkmaar: 11 t/m 14 maart 2022

Geldermalsen: 20 t/m 23 april 2022

Samenvatting

In 2022 ronden we het project Expeditie Achtertuin af met laatste expedities in Alkmaar en Geldermalsen.

Project

Insect van het jaar

Data

Voorjaar 2022

Samenvatting

Taxon Foundation organiseert samen met EIS Kenniscentrum Insecten en de Nederlandse Entomologische Vereniging de Insect van het Jaar verkiezing. Uit een shortlist van vijf bijzondere Nederlandse insecten, elk geadopteerd door een bekende Nederlander, kiest het Nederlandse

publiek zijn favoriet. Een project wordt voorbereid om deze verkiezing jaarlijks te laten plaatsvinden.

Project

Herbemonstering Lichtenbeek

Data

Voorjaar 2022

Samenvatting

Taxon Foundation organiseert samen met scholieren en docenten van het Thomas a Kempis College in Arnhem een herbemonstering van de (aas)kevers van landgoed Lichtenbeek. DHier werd in 1982 een aaskeveronderzoek uitgeveord door M. Schilthuizen dat 40 jaar na dato wordt herhaald om evt. veranderingen in de fauna te onderzoeken. Financiering komt van het Fonds Suzanne Hovinga en het Prins Bernhard Cultuurfonds Afd. Gelderland.